

2024/2030

24.7.2024.

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2024/2030

od 23. srpnja 2024.

o utvrđivanju hitne financijske potpore za sektor voća i povrća te sektor vina koji su pogođeni nepovoljnim klimatskim prilikama u Austriji, Češkoj i Poljskoj u skladu s Uredbom (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 221. stavak 1.,

budući da:

- (1) U proljeće 2024. dijelovi Austrije pogođeni su nepovoljnim klimatskim prilikama dosad nezabilježenih razmjera (mraz), kojima su prethodile neuobičajeno tople temperature u siječnju, veljači i ožujku. Vegetacija, koja je uranila u prosjeku tri tjedna, bila je stoga osjetljivija na temperature niže od uobičajenih u proljeće. Val mraza znatno je oštetio jezgričavo i koštuničavo voće te sektor vina.
- (2) Tijekom dva tjedna u drugoj polovini travnja 2024. državno područje Češke pogođeno je nepovoljnim klimatskim prilikama dosad nezabilježenih razmjera (mraz), koje su nekoliko dana uzrokovale temperature niže od uobičajenih. Vegetacija se zbog iznimno toplih vremenskih uvjeta u ožujku jako razvila pa je došlo do nezapamćene štete za voćnjake i vinovu lozu. Val mraza snažno je pogodio jezgričavo i koštuničavo voće te sektor vina.
- (3) U travnju 2024. dijelovi Poljske pogođeni su nepovoljnim klimatskim prilikama dosad nezabilježenih razmjera (mraz). Vegetacija se zbog povoljnih vremenskih uvjeta u ožujku jako razvila pa je mraz negativno utjecao na voće i povrće, posebno voćnjake i bobičasto voće, te sektor vina. U svibnju 2024. druge nepovoljne klimatske prilike (tuča) dodatno su oštetile sektor voća i povrća.
- (4) Premda postoje naznake da do sličnih nepovoljnih klimatskih prilika dolazi jer općenito sve više rastu rizici za poljoprivredu povezani s klimatskim promjenama, u Austriji, Češkoj i Poljskoj njihov je intenzitet bio izvanredan i zahvatile su veliko područje i znatan dio proizvodnje.
- (5) Znatna šteta i posljedični gubitak prihoda koje su te nepovoljne klimatske prilike prouzročile pogođenim proizvođačima u Austriji, Češkoj i Poljskoj ugrožavaju gospodarsku održivost poljoprivrednih gospodarstava.
- (6) Stoga bi trebalo donijeti izvanrednu mjeru kako bi se doprinijelo rješavanju posebnih problema nastalih slijedom tih prilika.
- (7) Znatna šteta i ekonomski gubitak koje su te nepovoljne klimatske prilike prouzročile poljoprivrednim proizvođačima poseban su problem u smislu članka 221. Uredbe (EU) br. 1308/2013 koji se ne može odmah riješiti mjerama poduzetima na temelju članaka 219. ili 220. te uredbe. Situacija nije izravno povezana s određenim tržišnim poremećajem ili opasnošću od takvog poremećaja. Nije povezana ni s mjerama za suzbijanje širenja bolesti životinja ili s mjerama povezanim s gubitkom povjerenja potrošača zbog opasnosti za zdravlje ljudi, životinja ili biljaka.

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 671. ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>.

- (8) Iznose koji se stavljaju na raspolaganje Austriji, Češkoj i Poljskoj trebalo bi utvrditi na temelju neto gornjih granica za izravna plaćanja utvrđenih u Prilogu V. Uredbi (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća^(*), posebno uzimajući u obzir relativni udio Austrije, Češke i Poljske u poljoprivrednom sektoru Unije te posljedice nedavnih nepovoljnih klimatskih prilika u tim državama članicama.
- (9) Austrija, Češka i Poljska potporu bi trebale raspodijeliti najučinkovitijim kanalima i na temelju objektivnih i nediskriminirajućih kriterija kojima se uzimaju u obzir razmjeri poteškoća i stvarne gospodarske štete s kojima se suočavaju pogođeni poljoprivrednici. Trebale bi se pobrinuti da ti poljoprivrednici budu krajnji korisnici potpore i da se izbjegne narušavanje tržišta i tržišnog natjecanja.
- (10) Budući da bi se iznosima dodijeljenima Austriji, Češkoj i Poljskoj samo djelomično otklonile gospodarske poteškoće s kojima su se suočili poljoprivrednici, tim državama članicama trebalo bi omogućiti da poljoprivrednicima dodijele dodatnu nacionalnu potporu u skladu s uvjetima utvrđenima ovom Uredbom.
- (11) Kako bi se Austriji, Češkoj i Poljskoj omogućila fleksibilna raspodjela potpore u skladu s okolnostima pogođenih poljoprivrednika, trebalo bi im dopustiti da tu potporu kumuliraju s drugom potporom financiranom iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, pri čemu treba izbjeći dodjelu prekomjerne naknade poljoprivrednicima.
- (12) Kako bi se izbjegla prekomjerna naknada, Austrija, Češka i Poljska trebale bi uzeti u obzir potporu dodijeljenu u okviru drugih nacionalnih instrumenata potpore ili drugih instrumenata potpore Unije ili privatnih programa za ublažavanje predmetnih ekonomskih gubitaka.
- (13) Iz proračunskih razloga Unija bi trebala financirati rashode Austrije, Češke i Poljske u okviru ove izvanredne mjere samo ako su nastali prije određenog datuma za prihvatljivost rashoda. Stoga bi potporu u okviru ove izvanredne mjere trebalo isplatiti do 31. siječnja 2025.
- (14) Budući da neće biti plaćanja nakon 31. siječnja 2025., članak 5. stavak 2. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2022/127^(*), kojim se utvrđuje razmjerno smanjenje mjesečnih plaćanja ostvarenih nakon roka, neće se primjenjivati.
- (15) Kako bi Unija mogla pratiti učinkovitost mjere uvedene ovom Uredbom, Austrija, Češka i Poljska trebale bi Komisiji dostaviti detaljne informacije o provedbi ove Uredbe.
- (16) Kako bi poljoprivrednici mogli što prije primiti potporu, Austriji, Češkoj i Poljskoj trebalo bi omogućiti da bez odgode započnu s provedbom ove Uredbe. Stoga bi ova Uredba trebala stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
- (17) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora za zajedničku organizaciju tržišta poljoprivrednih proizvoda,

(*) Uredba (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1305/2013 i (EU) br. 1307/2013 (SL L 435, 6.12.2021., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>).

(*) Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/127 od 7. prosinca 2021. o dopuni Uredbe (EU) 2021/2116 Europskog parlamenta i Vijeća pravilima o agencijama za plaćanja i drugim tijelima, financijskom upravljanju, poravnanju računa, sredstvima osiguranja i upotrebi eura (SL L 20, 31.1.2022., str. 95., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/127/oj).

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

1. Austriji se stavlja na raspolaganje potpora Unije u ukupnom iznosu od 10 milijuna EUR, Češkoj se stavlja na raspolaganje potpora Unije u ukupnom iznosu od 15 milijuna EUR, a Poljskoj se stavlja na raspolaganje potpora Unije u ukupnom iznosu od 37 milijuna EUR za pružanje izvanredne potpore poljoprivrednicima u skladu s uvjetima utvrđenima u ovoj Uredbi.
2. Austrija, Češka i Poljska upotrebljavaju iznose iz stavka 1. za mjere čiji je cilj najpogođenijim poljoprivrednicima u sektoru voća i povrća te u sektoru vina nadoknaditi ekonomske gubitke koji utječu na održivost poljoprivrednika.
3. Mjere iz stavka 2. poduzimaju se na temelju objektivnih i nediskriminirajućih kriterija kojima se u obzir uzimaju stvarni ekonomski gubici pogođenih poljoprivrednika i osigurava da plaćanja koja proizlaze iz tih mjera ne uzrokuju narušavanje tržišta ili tržišnog natjecanja.
4. Ako poljoprivrednici nisu izravni primatelji isplata potpore Unije, Austrija, Češka i Poljska dužne su osigurati da se ekonomska korist od te potpore u potpunosti prenese na njih.
5. Rashodi Austrije, Češke i Poljske iz stavka 1. povezani s plaćanjima za mjere iz stavka 2. prihvatljivi su za potporu Unije samo ako se ta plaćanja izvrše do 31. siječnja 2025.
6. Mjere predviđene ovom Uredbom mogu se kumulirati s potporom financiranom iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj.
7. Austrija, Češka i Poljska mogu dodijeliti dodatnu nacionalnu potporu za mjere poduzete na temelju stavka 2. do najviše 200 % odgovarajućih iznosa utvrđenih u stavku 1., na temelju objektivnih i nediskriminirajućih kriterija i pod uvjetom da plaćanja koja proizlaze iz tih mjera ne uzrokuju narušavanje tržišta ili tržišnog natjecanja ili prekomjernu naknadu.
8. Kako bi se izbjegla prekomjerna naknada, Austrija, Češka i Poljska pri dodjeli potpore na temelju ove Uredbe uzimaju u obzir potporu dodijeljenu u okviru drugih nacionalnih instrumenata potpore ili drugih instrumenata potpore Unije ili privatnih programa za ublažavanje predmetnih ekonomskih gubitaka.

Članak 2.

1. Austrija, Češka i Poljska Komisiji bez odgode, a najkasnije do 31. listopada 2024., dostavljaju sljedeće informacije o mjerama iz članka 1.:
 - (a) opis mjera koje će poduzeti;
 - (b) kriterije na temelju kojih su utvrđene metode za dodjelu potpore, iznose potpore i obrazloženje načina raspodjele potpore među poljoprivrednicima;
 - (c) željeni učinak mjera u smislu naknade ekonomskih gubitaka poljoprivrednika;
 - (d) mjere poduzete kako bi se provjerilo je li postignut željeni učinak mjera;
 - (e) mjere poduzete kako bi se izbjeglo narušavanje tržišnog natjecanja i prekomjerna naknada;
 - (f) predviđena plaćanja rashoda Unije po mjesecima do 31. siječnja 2025.;
 - (g) razinu dodatne potpore dodijeljene u skladu s člankom 1. stavkom 7.;
 - (h) mjere poduzete za kontrolu prihvatljivosti poljoprivrednika i zaštitu financijskih interesa Unije.
2. Najkasnije do 15. lipnja 2025. Austrija, Češka i Poljska Komisiju obavješćuju o ukupnim plaćenim iznosima po mjeri, prema potrebi raščlanjenima na potporu Unije i dodatnu nacionalnu potporu, o broju i vrsti korisnika te procijenjenoj učinkovitosti mjere.

Članak 3.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 23. srpnja 2024.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN